

Un [aparator al dreptatii](#) din Romania a meditat intens asupra starii presei si a decis ca e de-ajuns. S-a mers prea departe cu manipularea, cu dezinformarea, cu “anti-educatia”. In loc sa vina cu stiri, televiziunile prefera opiniile, jurnalistii se implica in afaceri oneroase si, culmea, institutiile media sunt preocupate prioritar de rating si exclusivitati. Intr-un cuvnt, presa a ajuns la noi in tara doar un instrument de propaganda.

In urma unei analize atat de crancene, concluzia decurge cu naturalete : e nevoie de mai multa reglementare si asta, in special, pentru beneficiul consumatorilor. Magistratul ne asigura ca nu doreste cenzura, in sa “se impune responsabilizarea presei”, in numele libertatii de exprimare.

E o reinterpretare postmoderna, caracteristica socialismului luminat, pe care il experimentam in ultimii ani. Pastram fatada casei de ochii lumii, in interior punem totul la pamant, pana cand, in final, se va prabusi toata constructia grandioasa.

Aici, judecatorul nostru ne vorbeste de libertatea de exprimare, dar nu intealeasa ca un drept de a emite opinii, ci, in principal, ca un drept de a primi opinii de calitate, de a fi informati cum trebuie, de a nu fi manipulati ordinar. Bineinteles ca doar o institutie de stat sau una agreeata de o birocratie etatizata poate primi o asemenea misiune divina, desi, in prezent, exista oricum “organe” de legiferare in audio-vizual. Pentru a exprima pareri ar putea fi nevoie, in viitor, de o acreditare mai speciala, asa cum, de altfel, s-a si propus la un moment dat, astfel ca libertatea va insemna, de fapt, doar o restrangere a unui drept fundamental.

Mai mult, toata aceasta teorie impotriva parerilor si a opiniilor, in defavoarea faptelor simple, contine o eroare majora. Aceea ca faptele pot exista fara interpretare. Sa ne imaginam, insa, cum ar arata insa o relatare obiectiva, fara comentarii, de la locul unui genocid...

In alta ordine de idei, ar fi absurd sa nege cineva diagnosticul pus asupra media, de aici sau de aiurea. Insa tocmai aceste lucruri, vulgaritatea, prostia, manipularea ordinara, avalansa de pareri si invazia de propaganda, ar trebui sa ne bucure, in loc sa ne intristeze. Pentru ca acesta este rolul pe care trebuie sa il joace presa, si nu acela stipulat in manualele de jurnalism. Si cu cat vor duhni si trazi mai tare a miasma mincinoasa, cu atat isi va pierde mai repede credibilitatea televiziunea. Nu peste noapte, nu foarte rapid, dar, probabil, asta se va intampla, cata vreme internetul ramane liber, iar educatia va cunoaste o cat de mica relaxare. A da fuga la micul ecran pentru a afla ceva ar trebui sa fie un semn de inocenta mentala.

Insa, la fel ca si in cazul educatiei, oamenii cred astazi ca televiziunea si ziarele sunt izvoare de adevar si intelepciune, unde apar oameni onesti, de buna credinta, dedicati unor cauze inalte sau, cel putin, nu foarte terestre. Or mai fi existand si intriganti, profitori, sicofanti, dar, in linii mari, predomina baietii buni. Poate nu la televiziunea X, insa la televiziunea Y cu siguranta sunt ai nostri.

Personaje inteligente si malefice si-au dat insa seama de la bun inceput, de rolul pe care trebuie sa il joace atat ziarele, cat si radioul, televiziunea sau cinema-ul. Alaturi de educatie, scopul mijloacelor de informare in masa l-a constituit de la bun inceput uniformizarea cvasitotala a oamenilor. "Intr-un tren suburban, un barbat poate citi Daily Mail, iar altul Daily Express, dar daca, printr-un miracol, ar incepe sa stea de vorba, nu ar gasi prea multe puncte de divergenta intre opiniile lor sau asupra faptelor despre care au fost informati. Din aceste motive, care, in ultima instant, sunt tehnice si stiintifice, ziarele insemna o tendinta catre omogenizare si fac improbabila aparitia unor comentarii neobisnuite" (Bertrand Russell – "The scientific outlook" 1931).

Exemplul dat de lordul laureat cu premiul Nobel e sugestiv si pentru ca provine dintr-o tara cu repute standarde jurnalistice. Insa tocmai de standarde impuse arbitrar ar trebui sa ne ferim cat mai mult cu putinta, pentru ca, la capatul lor, se afla dictatura relilor intentii. {comments on}